

The Holy See

DRUGO APOSTOLSKO PUTOVANJE

PAPE IVANA PAVLA II. U HRVATSKU

2. – 4. listopada 1998. **SUSRET S VJEROUČITELJIMA I CRKVENIM POKRETIMA**

U SOLINU Govor Svetoga Oca Solin

4. listopada 1998. *“Primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas, i bit ćete mi svjedoci” (Dj 1,8). Draga braćo i sestre!* 1. Ove su Kristove riječi, što ih je izgovorio prije povratka Ocu, odabrane za geslo mojega pastirskog pohoda, koji se približio svršetku. Te riječi odzvanjaju u ovome kraju sve od apostolskih vremena. One i danas čuvaju svu svoju snagu zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga u srcima ljudi i žena ove, hrvatske grude. Došao sam ovamo u Solin nakon što sam jučer u svetištu Majke Božje Bistričke uzdignuo na čast oltara mučenika Alojzija Stepinca. Ovim sam apostolskim putovanjem želio u duhu povezati mjestâ vjere i pobožnosti vašega naroda, kao spomen na njegova svjedočanstva za Krista sve od prvih stoljeća pa do naših dana. Na nas ovdje okupljene u marijanskome prasvetištu hrvatske zemlje gleda Gospa od Otoka, gleda Gospa *Velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta*. Sabrali smo se na mjestu koje čuva posebno vrijedne uspomene vjere, koje sežu u daleku povijest vašega naroda. Ovo mjesto ima jedinstveno mjesto u prošlosti vas, hrvatskih katolika i hrvatske nacije. *Ovdje je vrelo vašega identiteta*. Ovdje su vaši duboki kršćanski korijeni. Ovo je mjesto koje svjedoči o vjernosti katolikâ ovih krajeva Kristu i Crkvi. 2. Od srca zahvaljujem dragom nadbiskupu metropolitu Anti Juriću na srdačnim riječima dobrodošlice. Pozdravljam gospodu kardinale Franju Kuharića i Vinka Puljića i ostalu braću u biskupstvu, te kler, redovnike i redovnice, nastavnike i profesore, predstavnike crkvenih udruga i pokreta. Posebno pozdravljam mladež, koja se, kako vidim, okupila ovdje u velikome broju. Predragi, želim vam upraviti riječ nade te vas pozvati da ostanete otvoreni, u Crkvi, poticajima Duha Svetoga, te tako djelotvorno svjedočite za Krista, svatko u sredini u kojoj živi i radi. ‘Imate pomazanje od Svetoga, i znanje svi imate... poznajete istinu’ (1 Iv 2,20–21). Blaženi Alojzije Stepinac ostavio je poseban primjer kršćanskoga svjedočanstva. On je službu naviještanja Evanđelja ispunio prije svega svojom patnjom za Crkvu, a svoju je poruku vjere zapečatio smrću. *Draž mu je bila tamnica negoli sloboda, i to samo zato da bi obranio slobodu Crkve i njezino jedinstvo*. Nije se strašio okovâ kako ne bi bile okovane riječi Evanđelja. 3. Dragi predstavnici crkvenih udruga i pokreta, vjernici svjetovnjaci imaju vlastito mjesto u Crkvi. Snagom su primljenoga krštenja pozvani na sudjelovanje u jednomu i općemu poslanju Crkve (usp. *Lumen gentium*, 33, 38; *Apostolicam actuositatem*, 3), svatko prema primljenim darovima. Potrebno je zbog toga promicati zdravi pluralizam raznih oblika udruživanja, odbacujući isključivosti, kako bi se

stvorio prostor za karizme koje Duh Sveti ne prestaje dijeliti u Crkvi radi izgradnje kraljevstva Božjega i dobra čovječanstva. Crkva u Hrvatskoj polaže u vas velike nade. 'Ne gasite Duha' (usp. 1 Sol 5,19). Karizma, koju ste primili, dana vam je na korist sviju kako bi sve bilo kao u živom i skladnom tijelu (usp. 1 Kor 12,12–27; Rim 12,4–5). 'Imamo različite darove po milosti koja nam je dana' (Rim 12,6). Posebna zadaća crkvenih pokreta i udruga svjetovnjakâ jest promaknuće i potpora crkvenom zajedništvu pod vodstvom biskupa, koji je 'vidljivo počelo i temelj jedinstva svake krajevine Crkve' (*Lumen gentium*, 23). Ne postoji crkveno zajedništvo bez zajedništva s biskupom: 'Episcopo attendite ut et Deus attendat vobis', to jest 'Budite uz biskupa da bi i Bog bio s vama' (sv. Ignacije Antiohijski, *Poslanica Polikarpu*, 6, 1: Funk 1, 250).

4. Dragi nastavnici i profesori, povjerena vam je divna služba odgoja mladeži, postajući za njih uzori i vođe. Poznato vam je da svaki odgojni nacrt, da bi mogao postići svoju vlastitu svrhu, mora biti bogat duhovnim, ljudskim i kulturnim vrijednostima. Kao što sam nedavno rekao, 'škola se ne može ograničiti samo na to da mladeži pruža osnovne spoznaje raznih grana stečenoga znanja, nego ih mora također upućivati pravim putem kojim valja ići u traženju smisla života' (*Anđeosko pozdravljenje* 13. rujna 1998.). Ulaganje u odgoj novih naraštaja znači ulaganje u budućnost Crkve i nacije. Bez dobroga se odgoja novih naraštaja ne mogu stvarati ni dobri izgledi za budućnost mjesne Crkve i nacije. O vama odgojiteljima velikim dijelom ovisi koji će oblik imati i u kojemu će pravcu biti usmjerena budućnost. Drugi vatikanski sabor veli: 'Budućnost se čovječanstva nalazi u rukama onih, koji su sposobni budućim naraštajima prenijeti razloge života i nade' (*Gaudium et spes*, 31). Mladeži je potrebno svjedočanstvo *ljubavi, koja se zna žrtvovati, i strpljivosti, koja zna čekati s pouzdanjem*. Neka upravo ljubav i strpljivost budu vaši najjači dokazi. Uvijek se nadahnjujte na božanskoj pedagogiji Krista Isusa, koji je u Evanđelju postao naš Učitelj. Dok vas potičem da sa svoje strane činite sve što najbolje možete u ispunjenju svojih obveza, ne mogu ne poželjeti da društvena zajednica znade vrednovati vaš strukovni rad, priznajući ga na prikladan način. Želim vam u ime Crkve reći da ona, sa svoje strane, umnogome cijeni vaše dragocjeno služenje na tako osjetljivom i važnom području kao što je odgoj onih koji polako ulaze u život.

5. Smatram opravdanim da se posebnim riječima obratim i vama, dragi vjeroučitelji i nastavnici vjeronauka. Pozvani ste, naime, da u školama i u župama mladim naraštajima pomažete upoznati Krista kako bi ga mogli slijediti i za Njega svjedočiti. Pozvani ste pomagati mladeži da se, svladavajući u svjetlu Evanđelja teškoće na koje nailazi u svojem ljudskom i duhovnom sazrijevanju, uključi u Crkvu i društvo. Vjeroučiteljeva je obveza da mladima u izlaganju razlogâ života i nade ponudi što produbljeniju i jasniju spoznaju Boga i povijesti spasenja, koja je svoj vrhunac dosegla u smrti i uskrsnuću Isusa Krista. Oslonac se svekolike djelatnosti vjeroučitelja ili nastavnika vjeronauka nalazi u naviještanju riječi Božje, u nastojanju da pobudi vjeru i da se zauzme za njezino sazrijevanje. Kateheza ili školski sat vjeronauka trebaju biti prigoda za svjedočenje, koje će između vjeroučitelja – nastavnika i učenika uspostaviti pravu i duboku povezanost sposobnu hraniti vjeru.

6. Još mi je ostala jedna riječ, zadnja, ali možda najvažnija. Upravljen je tebi, draga mladeži. Radi se o kratkoj, ali bitnoj riječi. Evo je: Isus Krist je 'put, istina i život' (usp. Iv 14,6). On ne će nikoga iznevjeriti i najbolji je prijatelj mladeži. Dopustite da vas zahvati (usp. Fil 3,12) kako biste mogli postati nositelji glavne uloge velike i divne pustolovine, ispletene ljubavlju prema Bogu i bližnjemu (usp. Mt 22,37–40). *Budućnost je u vašim rukama*: vaša budućnost, ali i budućnost

Crkve i vaše domovine. Sutra ćete se morati suočavati s velikim odgovornostima. Bit ćete na razini svojih budućih zadataka, ako se sada na odgovarajući način pripravite uz pomoć svoje obitelji, Crkve i odgojnih ustanova. Nađite svoje mjesto u Crkvi i u društvu, prihvaćajući velikodušno zadaće koje vam se sada povjeravaju u obitelji i izvan nje. To je najprikladniji način pripreme za sutrašnje zadatke koji vas očekuju. Ne zaboravite nikada da je svako uređenje vlastita života, koje nije u skladu s Božjim naumom o čovjeku, osuđeno na neuspjeh, i to prije ili kasnije. Čovjek se, naime, samo s Bogom i u Bogu može potpuno ostvariti i postići puninu prema kojoj teži iz dubinâ svojega srca. Jedan je vaš pjesnik napisao: 'Felix, qui semper vitae bene computat usum', to jest 'Sretan je onaj tko uvijek smišlja kako će dobro upotrijebiti život' (M. Marulić, *Carmen de doctrina Domini nostri Iesu Christi pendentis in Cruce*, v. 77). Odlučnu ulogu ima izbor pravih, a ne prividnih vrijednosti; izbor prave istine, a ne poluistinâ ili možda lažnih istina. Ne vjerujte onima koji vam obećavaju lagana rješenja. Bez žrtve se ne može sagraditi ništa veliko.⁷ Približio se trenutak rastanka. Upućujem zadnji pozdrav svima, a posebno vama, Solinjani: budite ponosni na blago vjere, koje vam je povijest povjerila. Čuvajte ga ljubomorno. Želim se od vas oprostiti podsjetivši vas na riječi blaženoga Alojzija Stepinca: 'Nećete biti dostojni imena otaca vaših, ako budete dopustili da vas tko otrgne od pećine na kojoj je Krist sazidao svoju Crkvu' (*Oporuka* iz 1957). Sve vas povjeravam Onoj, koja je bila tjelesna Majka Riječi utjelovljene radi našega spasenja. Gospa od Otoka iz ovoga svojeg prasvetišta u zemlji hrvatskoj bdjela nad vama, nad vašim obiteljima, nad vašom domovinom. Neka vam bude potpora u svjedočenju za Krista u novome tisućljeću, koje je već pred vratima. Sve blagoslivljam! Hvaljen Isus i Marija!"